

INTRAREA DOMNULUI ÎN IERUSALIM

- Fiecare suflet este capabil să-și primească Împăratul -

Venind spre Pătimirea cea de bunăvoie și apropiindu-se timpul acesteia, Iisus Hristos, Cel care a ridicat păcatele lumii, S-a retras în împrejurimile locului de pătimire. A sosit în Betania unde îl înviase pe Lazăr, și a stat la masă cu Lazăr, autentificând învierea lui. După cele patru în care a fost mort, Lazăr a mâncat pentru a trăi în continuare, aceeași viață pământească. În schimb, Domnul, după Înviere având fire omenească transfigurată, nu se mai supune legilor pământești și chiar dacă mănâncă în fața ucenicilor, nu o face din necesitate, ci pentru a întări realitatea Învierii înaintea lor. La această masă slujește Marta, cea care este chipul făpturii în timp ce Maria, chipul contemplației, stătea la picioarele Domnului și asculta cuvântul Mântuitorului Hristos. Arătând credință și dragoste față de Dumnezeu, atât Lazăr cât și surorile lui, Domnul le-a dăruit această mare cinste de a mânca cu El la cină. Această dragoste o dăruiește Dumnezeu tuturor acelor care Îl iubesc și împlinesc poruncile Lui: „Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvântul Meu, și Tatăl Meu îl va iubi, și vom veni la el și vom face locaș la el” (Ioan 14, 23). La ungerea din Betania, Iuda, cel care purta punga, a murmurat împotriva femeii, aparent din cauza risipei ce s-a făcut cu acest prețios mir. El dorea să strângă în pungă pe care el o ținea, folosită pentru cheltuielile comune, ale Domnului și ale ucenicilor sau pentru ajutorarea săracilor, cât mai mult, pentru a nu se simți lipsa atunci când el lua din ea. Această patimă a iubirii de argint la care nu a renunțat, cu toată dragostea arătată de Domnul, care pentru a-l vindeca i-a dat să poarte el mereu banii, avea să îi aducă condamnarea definitivă. Problema lui Iuda și a celor iubitori de arginți, este că el voia tot mai mulți, nu se mulțumea cu ce avea și în cele din urmă a ajuns să-L vândă inclusiv pe Hristos Dumnezeu. Așa și cei, care prin preocupările permanente de a spori câștigurile, nu au timp să se roage, nu au timp nici pentru Dumnezeu. Deși Dumnezeu știa că Iuda nu se va schimba și în cele din urmă îl va vinde, totuși nu Domnul l-a respins pe el, ci dimpotrivă, a făcut tot posibilul de a-l salva, pentru ca în cele din urmă, Iuda a fost cel care l-a respins și l-a vândut pe Domnul. Aceasta arată că Dumnezeu nu acționează în funcție de preștiința Sa, ci în funcție de bunătatea Sa, pentru ca atunci când va avea loc judecata faptelor noastre să nu se poată plânge cineva că Dumnezeu nu i-a dat și lui șansa de a se schimba și ar fi fost în felul acesta nedreptățit de El. Mirul a fost turnat pe capul Domnului și pe picioarele Lui, „pentru ziua îngropării Domnului”. „Pe săraci pururea îi aveți cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți pururi”. (Matei 28, 20). Domnul nu ne părăsește niciodată! Răutatea și orbirea oamenilor îndepărtează. La Intrarea în

Ierusalim, deși Domnul vine cu o înfățișare smerită, călare pe mânzul asinei, care nu are nici o asemănare cu somptuoșitatea unui alai imperial, mulțimile Îl ovăționează și Îl primesc ca pe un Împărat: „Osana!”. Intrarea Mântuitorului Iisus Hristos în Ierusalim devine sărbătoarea biruinței vieții asupra morții, așa cum s-a întâmplat în cazul lui Lazăr, o anticipare a biruinței Domnului asupra propriei Sale morți și implicit o anticipare a Învierii tuturor. Intrarea Domnului în Ierusalim este drumul Mântuitorului spre Sfintele Pătimiri, unde va primi moartea, ca apoi prin Învierea Sa să ridice firea omenească.

SĂPTĂMÂNA SFINTELOR PAȘIMI

Începând cu Duminica Floriilor, de cu seară, intrăm în Săptămâna Sfințelor Pătimiri, când se săvârșesc Deniile. Acestea sunt slujbe de dimineață (Utrenie), care se săvârșesc în seara zilei precedente ca o formă de priveghere prelungită a zilei. Zilele de luni, marți și miercuri din Săptămâna Sfințelor Pătimiri ne pregătesc pentru a înțelege sensul venirii Mântuitorului Hristos în lume, al pătimirii și morții Sale, anume acela de a birui păcatul și moartea și de a ne reacheza în comuniune cu Dumnezeu.

SFÂNȚA ȘI MAREA LUNI † Biserica ne aduce aminte de tânărul Iosif, care a fost vândut de frații săi în Egipt. El este o preînchipuire a lui Hristos, Care a fost vândut de Iuda.

† Se mai face amintire de pilda smochinului care a fost blestemat de Domnul, pentru a ne îndemna la pocăință. Dumnezeu este iubitor de oameni, dar și drept, iar la Judecată, El nu doar va răsplăti, ci va și pedepsi pe cei ce nu au rodit.

SFÂNȚA ȘI MAREA MARTI † Se face pomenirea celor zece fecioare ca să ne îndemne să priveghem și să fim pregătiți să ieșim în întâmpinarea Mirelui Iisus Hristos, având fapte bune, mai ales milostenia.

SFÂNȚA ȘI MAREA MIERCURI † Se face pomenire de femeia păcătoasă care a spălat cu lacrimi și a uns cu mir picioarele Mântuitorului ca simbol al pocăinței adevărate și al îndreptării omului păcătos.

† Tot miercuri, în ziua de 12 Nissan, după calendarul evreiesc, Mântuitorul a fost vândut de Iuda Iscarioteanul, pentru suma de 30 de arginți (Matei 26, 14-15; Marcu 14, 10; Luca 22, 3-6).

SFÂNȚA ȘI MAREA JOI aduce aminte de patru evenimente:

- † Spălarea picioarelor ucenicilor, ca pildă de smerenie;
- † Cina cea de Taină, la care Mântuitorul a instituit Taina Sfintei Euharistii;
- † Rugăciunea arhierescă în care Mântuitorul S-a rugat pentru Sine, ca Om (Ioan 17, 1-5), pentru Apostoli (16-19), pentru toți cei care vor crede în El și pentru întreaga Biserică (20-26) 1
- † Începutul pătimirilor, prin prinderea Domnului.

Specific Deniei de joi seara este citirea celor 12 Evanghelii și scoaterea solemnă a Sfintei Cruci în mijlocul Bisericii. O învățătură care se desprinde din lectura sfințelor evanghelii este de a rămâne mereu în comuniune cu Mântuitorul prin iubire, prin Biserică.

SFÂNȚA ȘI MAREA VINERI † Se prăznuiesc Sfintele mântuitoarele și înfricoșătoarele Patimi ale Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos și Crucea și moartea pe care le-a primit de bunăvoie pentru noi.

SFÂNȚA ȘI MAREA SÂMBĂȚĂ † Mântuitorul nostru Iisus Hristos a fost așezat cu trupul în mormânt, iar cu sufletul S-a pogorât la iad, pentru a izbăvi de acolo pe cei din veac adormiți cu credință în El. **Slavă Doamne, Patimilor Tale!**

SEMNIȚAȚIA CELOR ȘAPTE PROPOZIȚII ROSTITE DE MÂNTUITORUL PE CRUCE

Moartea Mântuitorului pe Cruce a reprezentat sacrificiul suprem pentru răscumpărarea noastră din păcatul neascultării și pentru a vesti lumii sfâșiate de ură iubirea consfințită prin jertfa Sa. Din acest motiv, cele șapte propoziții rostite de Iisus pe Crucea Golgotei își au rolul lor în iconomia mântuirii.

1 Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac (Luca 23, 24) sunt primele cuvinte, în ordine cronologică după Sfintele Evanghelii, rostite de Iisus, în timp ce era lovit cu brutalitate, după ce fusese judecat și osândit la răstignire. Ele sunt de fapt o rugăciune de iertare a răstignitorilor Săi, adresată Tatălui, care îi cuprinde pe toți vrăjmașii Lui, din toate locurile și din toate timpurile.

2 Femeie, iată fiul tău. Apoi a zis lui Ioan: Iată mama ta! Și din ceasul acela ucenicul a luat-o la sine (Ioan 19, 26-27), sunt cuvintele pe care Mântuitorul le-a adresat lui Ioan, Apostolul său iubit, în timp ce se afla pironit pe Cruce. Ele înseamnă că Iisus era unicul fiu al Mariei și că aceasta, după moartea Lui, nu mai avea pe nimeni care să o ocrotească. În plan duhovnicesc, aceste cuvinte o desemnează pe Maria, „Eva cea nouă”, Maica tuturor credincioșilor. Pe Cruce Hristos a luat asupra Lui moartea însăși.

3 Adevărat grăiesc ție, astăzi vei fi cu Mine în rai (Luca 23, 39-43). Aceste vorbe au fost rostite de Domnul când unul dintre tâlharii răstigniți odată cu El îl hulea, în timp ce celălalt îl certa zicând: Nu te temi tu de Dumnezeu, ce ești în aceeași osândă cu El? Cuvintele rostite de Iisus dezvăluie adevărul că fiecare primim cele convenite după faptele noastre.

4 Eli, Eli, lama sabahtani, care se talmăcește: Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit (Matei 27, 46). Prin aceste cuvinte, Fiul lui Dumnezeu vine înaintea Tatălui Său ca „Fiu al Omului”. Suferința firii umane a lui Hristos este resimțită în Ipostasul Său. Strigătul care se aude pe Cruce vrea să spună că Duhul nu-L mai unește pe Fiul cu Tatăl. „Dăătorul de viață” îl părăsește pe Fiul, așa cum și Tatăl L-a părăsit.

5 Mi-e sete, rostește Mântuitorul pe Cruce. Cuvintele acestea definesc pe de o parte împlinirea proorociilor Vechiului Testament despre patimile Cuvântului întrupat, iar pe de altă parte, ipostaza Mântuitorului de Fiu al Omului.

6 Săvârșitu-s-a, zice Iisus, după ce a fost adăpat cu oțet. Acum, Hristos a terminat toată lucrarea Lui. Fiul lui Dumnezeu și-a arătat, prin moartea Sa pe Cruce, marea iubire față de oameni, voind prin această ascultare a dezrobi pe pământenii de povara păcatelor și să instituie dreptatea.

7 Părinte, în mâinile Tale încredințez duhul Meu. Și aceasta zicând și-a dat duhul (Luca 23, 46). Fiul își încredințează sufletul său de om în mâinile Tatălui, fiindcă, prin Duhul Lui de Dumnezeu, El întotdeauna a fost una cu Tatăl.

† † †

A trecut vremea Postului, dar n-a trecut și rostul postului. Va veni însă vremea când călătoria pe calea cea strâmtă se va fi sfârșit pentru totdeauna. Când va fi trecut puțină osteneală și vom fi ancorat în limanul odihnei celei veșnice. Cu ochii minții ațintiți neconțenit spre acest țărâm, să ne ducem mai departe călătoria. Puțină este osteneala...

PROGRAM LITURGIC

ZIUA	ORA	SLUJBE / ACTIVITĂȚI
Luni 18 aprilie	17:00	Denie
Marti 19 aprilie	14:00 17:00	Spovedanie Denie
Miercuri 20 aprilie	08:00 17:00	Sfânta Liturghie a Darurilor Denie
Joi 21 aprilie	16:00	Denia celor 12 Evanghelii
Vineri 22 aprilie	10:00 11:00 16:00	Vecernia Sămbetei celei Mari (Se scoate Sfântul Aer) Spovedanie Denia Prohodului Domnului
Sămbătă 23 aprilie	07:00 23:45	Sfânta Liturghie Canonul Sămbetei celei Mari
<i>Hristos a înviat! ↔ Adevărat a înviat!</i>		
Duminică 24 aprilie	00:00	Utrenia Sfintei Învieri
	↓	Sfânta Liturghie
	04:00	Binecuvântarea bucatelor
Luni 25 aprilie	12:00 07:00 -	A doua Înviere - Vecernia Utrenia Sfântului Gheorghe
	10:00	Sfânta Liturghie
Marti 26 aprilie	07:00 -	Utrenia
	10:00	Sfânta Liturghie

Deniile din Săptămâna Paștilor

Deniile se săvârșesc începând cu seara Floriilor, până în Vinerea Mare, când se cântă Prohodul Domnului. Cuvântul „denie” vine de la slavonescul „vdenie” și înseamnă priveghere sau slujbă nocturnă. Deniile se săvârșesc numai în două săptămâni din timpul unui an bisericesc și anume: în săptămâna a cincea și a șaptea din Postul Sfintelor Paști. S-a păstrat denumirea de Denie pentru Utreniile din Săptămâna Patimilor, pentru că ele se săvârșesc seara, potrivit troparului: „Iată, Mirele vine în miezul nopții...”. Chiar dacă Denia este o Priveghere, ea diferă de ceea ce Tipicul indică prin Priveghere. Denia este doar Utrenia simplă a zilelor de rând, în vreme ce Privegherea presupune Utrenia unită cu Vecernia și Litia. Dar și ca Utrenie simplă, Denia nu se aseamănă cu Utrenia din zilele de rând, pentru că ea cuprinde cântări și rugăciuni specifice doar perioadei Sfintelor Paști (troparul „Iată, Mirele vine...”, luminânda „Cămara Ta, Mântuitorule”, troparul „Când slăviți ucenici...”). Cele mai importante denii sunt cele de joi și vineri seara, cunoscute și sub denumirile de Denia mică și Denia mare. Cea de joi seară are ca elemente specifice, citirea celor 12 Evanghelii ale patimilor și scoaterea Sfintei Cruci în mijlocul bisericii. Cea de vineri seara se deosebește de celelalte denii prin Cântarea Prohodului, și înconjurarea bisericii cu Sfântul Epitaf (cusătură sau pictură de mare frumusețe care reprezintă scena punerii în mormânt).

